

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Égész évre 100 leu, félv. 50 leu, negyedévre 25 leu.
Egyes szám ára 2 leu.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

Különös módon,

de mélyre világitóan nyilvánult meg nemrég, egy érdekes incidens alkalmával a ma uralkodó romániai rendszernek a kisebbségekkel szemben ápolit, érzett igazi lelkisége. A nagy feltűnést keltett utlevélpanama ügynek parlamenti bolygatása közben, az éppen ez ügybe való bonyolodott volta miatt lemondott Franasovici volt belügyi államtitkár igyekezett magyarázatni ez ügyben tanúsított magatartását, szereplését. Védekezett. S ekkor a végefélé — ha más semmi nem használ is, ez bizonyosan használ — főargumentumnak, öregágyunak el-sütött holmi ilyenszerű kijelentést:

— Őt voltaképpen kár támadni azoknak az utleveleknek tulságosan bőkezű osztogatása miatt. Hiszen neki különös gondja volt arra, hogy azok az utlevelek ne az uralkodó faj tagjainak kötődjenek a talpára, hanem csak az idegen elemeknek — érted: főképpen a magyaroknak, akik pedig itt úgy sem kívánatosak. Így a kivándorlás előmozdításával ő voltaképpen hazafias missziót teljesített, amit érdeméül kellene betudniuk.

Hogy az ujságok ezek után mekkora tetszésnyilvánításokról számoltak be — elmosódott az emlékezetünkben. A kijelentés lényege azonban még eszünkben van, s ez is elég, hogy újra meg újra meggondolkoztasson. Hogyisne! Egy vérbeli román politikus, aki huzamos időn át a mai kormányzat tevékeny részese volt, s mint ilyen bizonyítással is a körülötte terjeszkedő közszellemet, — az tette a fenti nyilatkozatot. Tette, hogy e szellemnek tessék, a legjobbnak vélt módon kedvében járjon! Ismételjük, mélyre világitanak Franasovici kijelentései. Ha egyéb jelekből eddig is nem ismertük volna, most lett volna alkalmunk az uralkodó levő politikai csoport fejének velünk szemben érzett jóindulatáról tájékozódni. Megdöbbenünk — hát csakugyan, kétségtelenül ekkora elfogultság kormányoz minket, szemben minden eddigi lojalitásunkkal, államhűségünkkel, teherviselésünkkel? Várhatunk-e és mit várhatunk ettől a szellemtől? Ettől semmit!

Csak egyet várhatunk. Hogy ez az egész mai elfogult és gyűlölködő „liberális” rendszer megszűnjön és helyet adjon egy más, megértő, mindenfelé egyaránt igazságos, igazán „liberális” kormányzatnak!

Az Oltáregyesület helyi választmányára és összes tagjai az Irgalmas nővérek nagytermében e hó 16-án, vasárnap d. u. pontosan 5 órakor gyűlést tartnak melyen több fontos pont lesz tárgyalva éppen ezért, minél nagyobb számban való megjelenést kér a *Vezetőség*.

Pusztitanak a tömegbetegségek.

Milyen tisztelt Szerkesztő Ur! E lap hasábjain fontos népjóléti kérdések megvitatását olvasom hetenként, legyen szabad egy olyan kérdésre felhívnom az Őa és b. lapján keresztül a vármegye lakosságának figyelmét, mely a lakosság gazdasági helyzetére, szaporodására, megelégedettségére és jövőbeli boldogulására felbecsülhetetlen horderóval bír.

Ez a kérdés a hosszantartó (chronicus) ragályos betegségek kérdése. Három ilyen betegségről tudok, amely ijesztő mértékben szedi áldozatait meggyénk lakosságából: a tuberculosis, a vérhaj, a trachoma. Nem lesz nehéz bebizonyítanom, hogy meggyénk lakosságának, nemzetiségi, faji tekintet nélkül, legádázabb ellensége a tuberculosis.

Mi a tuberculosis? Egy hosszantartó, lázas, sorvasztó és fölötte ragályos betegség, melyet a Koch német természetbúvár által 1882-ben felfedezett egyszélű élő lény: a tuberculosis bacilusa okoz, hej bejut a szervezetbe. Egy kicsiny pálcika, a melynek hossza: a milliméter ezredrészének háromszoros, szélessége a mm. ezredrészének egyharmada.

Ha ezek a kis pálcikák, bacilusok megtelepedhetnek valahol a szervezetben, körülöttük kicsiny csomócskák, gümők (latinul „tuberculum”-ok) képződnek. Azért nevezik ezt a betegséget „gümőkór”, népiesen tüdővésznek, szárazbetegségnek, hektikának, latinosan: tuberculosisnak.

A közhíttben az van elterjedve, hogy ez a betegség csak a tüdőt támadja meg. A valóságban, sajnos, nem így van: megtámadja az izületeket, a csontokat, a vesét, a mellhártyát és a hashártyát, a mirigyeket és a bőrt is és — ezt jól jegyezzük meg, — ha egyszer a betegség szabadba jutó nedvtermeléssel (váladékkal) jár, mindig ragályos.

Valóban olyan nagy veszély-e a tuberculosis? Erre legyen elég anynyi feleletnek, hogy a régi Magyarországon a béke áldásos évei alatt, az 1912—1913. években 80000 ember halt meg évente tüdőtuberculosisban. A számbavett megbetegedések száma pedig félmillió volt. A nyugati mivelt államokban az összes halálesetek 1/7 ed részét ez okozza. Magában a tuberculosisban több beteg pusztul el évente, mint a többi összes ragályos betegségekben együttvéve.

Csak hogy a többi ragályos betegségek áldozata nagyrészt igen fiatalon: (legtöbbje 3 éves korig) pusztul el. A tüdővész azonban a legvirágzóbb életkorban pusztít. Mennyi költség, szülői gondosság, fáradság vesz kárba egy tuberculotikus halálával, ha tudjuk,

hogy átlag 18 hónap az idő, amíg a beteg ágyban fekvő, munkaképtelen s azt még egy évig félmunkaképesség előzi meg.

Milyen a helyzet a mi megyénkben? A hivatalos adatok csak megközelítő pontossággal nyújtanak felvilágosítást, mert a betegségeknek csak azt a részét jelentheti a hivatalos orvos, amellyel hozzáfordultak segítségért. Sajnos, a mi falvainkon hosszú hónapokig elhúzzák a betegséget, amíg orvoshoz fordulnak.

Elhalálozásnál a halálokat falvainkon a kiképzetlen halottkém állapítja meg, aki csak a tüdőgümőkört állapítja meg. Abban a 40 községben, ahol, mint körorvos működtem 4 év alatt sem gümőkóros agyhártyagyuladást, sem belgümőkört nem láttam haláloknak feltüntetve, holott megközelíteni vélem az igazságot, ha azt írom, hogy e két bajban is legalább évente 20 ember pusztul el megyénkben.

Lejegyzek egy pár adatot, amit magam tapasztaltam.

1920-ban Zetelakán 8 házban találtam tuberculosisot, 0 szhegyen 6 házban, Szentkirályon 1 házban, Tibódban 1 házban, Varságon 1 házban. Ennyit találtam, a valóságban ennél csak több lehet. Látható, hogy a tuberculosis a magasan fekvő községeinket sem kíméli. 1922—1924-ben egy cristuri körben voltam hivatalos orvos. Köröm községeiben a háború után a következő tüdővészhalálozások voltak. Rugonfalván 1919-ben 1 férfi (28 é.), 1 férfi (21 é.), 1 nő (16 é.), 1920-ban 1 férfi (20 é.), 1 nő (36 é.), 1923-ban 1 férfi (53 é.). A siménfalvi körben (Siménfalva, Medesér, Kiskadács) Siménfalván 1919-ben 4, 1920-ban 1, 1921-ben 3, 1922-ben 1, 1923-ban 4, Medeséren 1919-ben 4, 1920-ban 2, 1921-ben 2, 1923-ban 1. Szentábrahámon 1923-ban meghalt 1 leány, 19 éves korban. Gagyban 1919-ben 1 férfi, 42 éves korban, 1 férfi, 28 éves korban, 1921-ben 1 férfi, 20 éves korban, 1 nő, 17 éves korban, 1923-ban 1 nő, 20 éves korban, 1924-ben 1 nő, 36 éves korban, Ujszékelyen 1919-ben 1 férfi, 2 nő, 1922-ben 2 férfi, 1923-ban 1 férfi, 1924-ben 1 nő, mind életük virágában. Boldogfalván 1919-ben 2 férfi, 1 nő, 1920-ban 2 férfi, 1 nő, 1922-ben 2 férfi, 3 nő, 1923-ban 1 férfi, 1924-ben 1 férfi. Fiafalva községben 1919-ben 1 férfi, 40 éves korban, 1 asszony 36, 1 nő 28, 1 nő 29, 1 nő 40 éves korban, 1920-ban 1 nő 34 éves, 1 nő 23 éves korban, 1922-ben 1 nő 22 éves korban, 1923-ban 1 nő 32, 1 férfi 28 éves korban.

Ime a tuberculosis községeinkből évente átlag 2 áldozatot szed. Életük legszebb korában, 20 és 40 év körül ragadja el áldozatait. Amikor már szülői sok gonddal, áldozattal fölnevelték, szárnyára bocsátották, amikor már kenyérgerecső, amikor már kenyér nélkül marad a család az apa után, vagy neveletlen árvák maradnak az anya után.

Megkérdeztem vármegyénk állategészségügyének nagyrabecsült intézőit: alig néhány állat pusztul el évente ragályos betegségben, holott megvan az állatok közt is a tuberculosis (a gyöngykór).

Igen ám, mert az állategészségügyre már béke idejében nagy gondot fordítottak nálunk, éppen külföldi nyomás alatt, mert Németország s Ausztria nem akarták máskülönbe állatainkat befogadni. A közegészségügy s különösképpen a népegészségügy fölkarolására, sajnos, nem kényszerítették.

Holott milyen nagy érték vesz kárba tisztán nemzetgazdasági szempontból, ha nem számítjuk a fájdalmat, ami a családot éri és az utódokat s az elhunyt fájdalmát, hogy éppen javakorában kelljen itthagynia szeretteit. Minden tuberculotikus legalább 18 hónapig munkaképtelen, ápolására s gyógykezelésére szorul s minden elvezített munkanapot csak 30 leuba számítva is $30 \times 18 = 540 \times 30 = 16,200$ leu az eredmény.

Mennyit kellett költeni gyógyszerre, utazásra az orvoshoz és vissza, mennyit ér a családtagok a munkavesztése, aki kénytelen a beteg mellett maradni és ápolni? Bizony a legszegényebb sorsúnál is legalább 25,000 leu a veszteség, — hogy jobb módúaknál ez sokszorosan több, azt bizonyítani fölösleges.

Miért terjedhetett úgy el a betegség éppen a Székelyföldön? *Gazdaságilag elhanyagolt terület volt és már béke idején s még inkább az lett a háború után.* A háborúba bevonultak családtagjai szük lakásokba zsúfolódtak össze, táplálkozásuk hiányos volt.

A forradalomkor a kórházakból a tüdőbajosok százai özönlöttek haza s senkisé fogadta őket, senkisé figyelmeztette, hogy legyenek elővigyázatosak családtagjaikkal s embertársaikkal szemben. A betegségek okozó bacilusok milliárdjait köpték szét naponta. Hazajöttek a hadifogságból betegen, — a lakosság sem, a beteg sem volt fölvilágosítva, hogy óvakodjanak.

Ehhez járult főtényezőként a székely falu szerencsétlen szokása, amivel, eléggé sajnálatosan, a nép hivatott vezetői eddig még nem foglalkoztak: a lakás helytelen kibaszálása. Fölépítik a házat, közbül a pitvar, két oldalt két szoba, az első nagy, tágas, jó nagy ablakkal, melyek a szabadba nyílnak, de ezt a szobát nem használják, ebben nem laknak, hanem az egész család élete az egyetlen hátsó szobában folyik le. Ez a szoba pedig mindig szük és gyakran nedves. A szük, östét lakás pedig a tuberculosis melegágya.

Ha le akarjuk győzni ezt a legnagyobb ellenségünket, akkor jóvá kell tenni a hibákat és ki kell pótolni a mulasztásokat.

A törvényhozás megtette a magáét: a román egészségügyi törvények a legjobban Európában, de sajnos, üd-

Royal-mozgó:

Dorian-film. Csütörtökön, november 20-án este 8 órakor: **Az ifju Medardus.** Monumentális történelmi dráma 2 rész, 10 felv. — Rendezte: Xertész Mihály. Főszerepben: Várkonyi Mihály és Esterházy Ágnes grófnő. Mindkét rész egy este.

vás intézkedései anyagi eszközök és a lakosság felvilágosodottságának hiánya miatt csak írott malasztok. E baj ellen a társadalomnak kell megmozdulnia.

Németország e téren is megmutatta, hogy egyesüléssel, fegyelmezett összetartással milyen hatalmas eredményt lehet elérni. A 90-es években ott minden 10.000 emberből 32 halt meg tuberculosiban, ekkor indult meg a nagy társadalmi akció, kezdték építeni a szanatóriumokat, felvilágosítani a lakosságot, s 1910 körül már csak 16 ember halt meg 10.000 közül évente. Nálunk a legjobb példát felső királyasszonyunk mutatja, ki idejének és energiájának nagy részét a betegség elleni küzdelemre szenteli.

A baj megvan, veszedelmességében senki sem kételkedik, de a baj jól megelőzhető, ha valaki megkapta, idejekorán tökéletesen kigyógyítható, egy feltétellel, ha a lakosság minden rétege tisztában van a baj lényegével: hogy mi okozza, mi segíti elő, hogyan lehet ellene védekezni.

A megyében két szervezetet ismernek a hivatásos orvosi karon kívül, mely eredményesen megoldható a nagy feladatot: 1. a lelkesi kart; 2. a tanítói és tanári kart. Ők a megye lelki életének és társadalmának vezetői, irányítói. E két nemes tábort kellene a tudás és felvilágosítás minden eszközével ellátni, hogy aztán az egész lakosságot eredményesen megmozdítassák. Természetesen rendelkezésükre kell, hogy álljon mindenütt az orvos.

Körvonalazom egy pár szóval, hogy gondolom én el. Bizonyára vannak jobb módok is, aki tud, álljon elő vele:

1. Azonnal alakítsák meg az Udvarhelymegye egész területére kiterjedő tüdőbeteggondozó intézetet: a dispensariát, amelynek legyen fiókja Keresztúron, Parsádán, Oklándon, Zetelakán és Etéden. Ez intézet vezetői lehetőleg olyanok legyenek, a kik nincsenek ezerféle hivatalos ügygel elfoglalva.

2. Az egyházak vezetői lépjenek összeköttetésbe a vármegyei orvosi karral, hogy a lelkes és tanító urak részére ismertető előadásokat tartsa-

nak e kérdésről.

3. A tüdőbeteggondozó vezetősége azonnal járjon el az állami tanügyi vezetőséggel, hogy az állami tanítói és tanári kar mellett kiképeztesse a betegség elleni küzdelemre.

4. Fél kell használni minden jegyzői összefogást, hogy velük a baj nagysága és a védekezés módszerei megismertessenek.

5. A beteggondozó vezetősége azonnal járjon el a vármegyei vezetőséggel, hogy új házak építésénél az erre vonatkozó vármegyei szabályrendeletet tartsák be és az építési engedély megadásához kívánassék meg az orvosi vélemény is.

Ez intézkedésekre mulhatatlanul, azonnal szükség van, ne felejtjük el, hogy a lakosság oktatására még legfennebb 4 hónap van, akkor már megkezdődik a tavaszi munka. A többi sok száz tennivalót majd rendezze és végezze el a tüdőbeteggondozó, melynek első feladata legyen: kitűnően épített és nagyon alkalmas helyen fekvő vármegyei kórházunkban egy tüdőbeteg osztályt létesíteni. W F dr.

A tanoncoktatás

minden időben nagy gondot, gyakran súlyos anyagi károkat okozott az iparos osztálynak. Ezek a nehézségek most is megvannak és talán nagyobb mérvben, mint a múltban. Mert a mai súlyos gazdasági viszonyok, a kellemetlen lakás-mizériák következtében, a melyek kizárták tanoncainkat a békében elfoglalt hajlékukból, ma kénytelenek megsza porodott számuk dacára, egyetlen egy tanteremben összezsúfolódva, délután két órától gyakran este kilenc óráig, egyfolytában ülve hallgatni tanítóik előadását. Egyébként sem éppen alap nélkül zúgolódnak a tanoncok iparosok, hogy tanoncikat hetenkint négyszer, éppen abban az időben, a melyben dolgozniuk kellene, vonják el a munkából, ezáltal súlyos károkat okozva — mesternek és tanoncoknak egyaránt.

fényüket. Hirtelen oly erős örömréztet meg, az a csodás érzés, ami minket asszonyokat gyakran egy-egy ruhadarab, egy kis tárgy érintésekor fog el — amiken egyszer a szeretett férfi keze hizelegve, simogatva pihent. A selyemnek hűvös zizegése gyöngéd suttogássá válik... a szeretett száj a keblemet perzeelte... egy kis ékszerdarab szenvedélyes csókokra emlékeztet, amiket a nyakamra kaptam valamikor... Rámolyogtam szép és néma büntársamra, ő szerette valamikor... a kezei érintették, mikor feje a vállamon pihent. S amint az átlátszó aranyos-barna selyem az ujjaimon keresztül csuszott, láttam az ő kezeit... Egyszer, egy este végig csókolt, cirógatta a sálamat, ami az ő — szerinte — „egyetlen asszonyát“ burkolja be, azaz a vérlázító reszkető cirógatással... Egyetlen este volt ez! Miért hagyott ott akkor engem, egyedül, kicsiny szobámban? Miért ment el? De miért kérdelem én ezt, miért kérdelem folyton? Nem akarok szomorkodni! Hisz az előbb még olyan jókedvű voltam...

Ötödik éjjelen.

Most már csak az emlékezés az enyém. A boldogságom abból áll, hogy az elmúltakra gondolok s utána mindig az az egy éjszaka tűnik a szemeim elé... az az egyetlen egy éjszaka.

Az én éjszakám! Ketten álltunk a tengerparton... Az egész mindenséget zöldes fény töltötte be, az ég, mint halványzöld gözölgő boltozat borult a

Ezek a kelletlenül túrt állapotok késztették városunk iparosságát e hét folyamán, hogy küldöttségileg keresse fel a város polgármesterét, majd ennek tanácsára — miután a nap kiadások: fűtés, világítás költségeinek fedezését szíves készséggel vállalta — a róm. kath. és ref. egyházmegyék vezetőségét, hogy a gondozásuk alatt álló iskolák tantermeiből négyet tanoncoktatás céljára, (a városi tanács felelősségére) átengedni szíveskedjenek. Pál István prelatus plebános és Vajda Ferencz esperes a küldöttséget a legszívesebben fogadták és midőn érteültek az iparosok sérelmeiről, ígéretet tettek, hogy a küldöttség kérését a legmelegebben ajánlani fogják az egyháztanácsnak és presbitériumnak és hogy nyugodtak lehetnek abban, hogy kérésük a legkedvezőbbben fog elintéződni. A küldöttség ezen mind két részről adott humánus ígéretet tudomásul vette és egyben az egész város iparossága nevében köszönetet mondott.

Ez a humánus cselekedet megszünteti azokat a türelmetlen állapotokat, a melyek gyakran szolgáltatnak okot az iskola vezetősége és a tanoncoktató iparosok között való áldatlan surlódásokra. Mészt nyújt arra, hogy az iparostanoncok iskolai nevelése a rendes mederbe terelődjék. Ezek után kéri a küldöttség az iparosság minden egyes tagját, tartozék bármelyik vallásfelekezethez, hogy minden további felszólítás nélkül fizesse meg hátralevő egyházi adóját. Ezzel tartozunk önmagunknak, tartozunk az egyházaknak, azért a szívesességért, melyet velünk szemben gyakoroltak.

Iparos.

Az Unitárius Egyh. Főtanács

évi közgyűlése után november 20-ikára az erdélyi róm. kath. státusgyűlés tagjai gyűlnek össze Kolozsvárra, hogy egyházi és iskolai ügyeiről tárgyaljanak. A státusgyűlés alkalmából az Igazgatótanács terjedelmes jelentést adott ki, amelynek bevezető részében a többek között a következőket olvassuk:

lágyan elterülő síkságra, melynek mintha vége sehol sem volna s háromoldalról az égbe simulna át, a negyedik oldal eltűnt az alvó tengerben.

Kristálytisztán, mint a lehelet a tükrön, úgy, mint a megmerevedett mosoly a halott arcán, pihent a végtelen mélység.

A barna partból sima, szürke szikla emelkedett ki. Erre emelt és tett fel engem s karjaival a vállamat tartotta átölelve. Nagyon boldog voltam. Soha olyan érzés nem hatott át, mint akkor. Magam voltam a világ s az egész világ az enyém volt. Mert ő volt az enyém. Keveset beszélünk. Inkább szívünk beszélt halkán s dobogott egymáson, hallottam őket a nagy csendben és ez oly különös volt. Mintha a tenger szívének dobogása lett volna.

Egyszerre nyugodt és jókedvű tudok lenni, ha erre az éjre gondolok. Mégis csak éltem valamiért. Vajjon még mindig szeretem őt?

Nem — és igen! Talán mást is tudnék szeretni, aki ebben a magányban hozzám jön, ez az igazság számomra, mint ahogy ezer más egyedüli nő számára az.

A hatodik éj.

Senki! Senkisem jön. Igy folytassam tovább az életet? Emberi számítás szerint még legalább husz évem van, amit a meglévő 35-höz toldhatok. Fizikailag mondom, mert csak a testem él!

A lelkem?...

A gyorsan letűnt státusgyűlési év ugyancsak a küzdelmek jegyében állott, iskoláink és autonómiánkért a védekezés minden törvényes eszközzel sikra kellett szállanunk. A támadások nemhogy nyugvó pontra jutottak volna, hanem fokozott erővel tovább folytak.

A sok nyelv tanítása, egyes tárgyaknak román nyelven való előadása a tanulókra s tanárookra egyaránt alig elviselhető sullyal nehezedett. Az abszolváló vizsgálatokkal járó nyelvi és egyéb nehézségek az előbbiekkal együtt ráfeküdtek a tanulóifjúság lelkére.

Fenntartási forrásaink az utóbbi évben is apadtak, birtokaink kisajátítása tovább folyt s befejezést is nyert a csaknem teljes kisajátítással.

Népiskoláink e nehézségeken felül még az áldozatkészség megfogyatkozásával s egyes tanügyi hatóságok szüntelen zaklatásaival is kellett, hogy küzdenek. Fausi iskoláink bezárása napirenden van s sok helyen népünk elszomorító érzéketlenséget tanúsít hitvallásos iskoláink iránt, megtagadva azokról minden hozzájárulást.

Ezeket forgatva lelki szemünk előtt, lehetetlen, hogy tekintetünk a Gondviselés felé ne irányuljon, mely egyházunkra és népünkre ily megpróbáltatásokat mér. Hívó lélekkel nem láthatunk elben mást, mint a Gondviselés buzdító szavát a több munkára, egyházunk, népünk odaadóbb, önfeláldozóbb szeretetére, szentül meglévén győződve, hogy a Gondviselés rendjében számunkra is hely van fenntartva, melyet kivívni, méltóan betölteni szent kötelességünk, nemcsak hivatásunk.

A jövő homlokterében különösen két kérdés áll státusunk előtt: az iskolaügy és az autonómia mélyítése az egyházközségekben. Az iskolaügyet a megoldáshoz legalább is közelebb kell juttatnunk. Erre minden tényezőnek, nagyoknak és kicsinyeknek, össze kell fognia, különben szégyenletesen szétzúllunk.

Az egyházközségi autonómia mélyítése szoros kapcsolatban áll az iskolával, benne szükségszerű feltételét látjuk a hitvallásos iskola állandóságának, fennmaradásának. Ugy véljük, hogy a szélesebb alapokra fektetett,

Mint egy óraszerkezet! Reggel 9 től délután 4 ig csak számológép vagyok. Akkor aztán beza délebedet enni és egy röpké pihenésre a heverőmre dőlni. A pihenés alatt mindig cigarettázom. Ez is illuzió. Magam köré képelek ezáltal, egy kis intim társaságot. A lefekvés idejéig az időt egyik, vagy másik könyv olvasásával, sétával, esetleg valamelyik „barátnómmal“, aki, mint én is, jó arcot vág a rossz játékhoz, vagy egy kis csevegéssel a házvezetőnőmmel, ugyszólván: agyonütöm.

Ami a társaságot illeti, megindító az igénytelenségem. Mindenkiné a társasága kielégít, ha szívesen foglalkozik velem. Így végződnék az estéim s jön az idő a lefekvésre. Az álom a legnagyobb jó, amivel az Élet megajándékozott. Egész nap vágyódom a takarót a fejem fölé húzni és aludni, aludni, aludni! És az ismerőseim mégis irigyelnek. Nem minden asszonynak van, szerintük, ilyen jó állása és fizetése. És én csak zokogok, mikor rá gondolok. Ez az én rendeltetésem? 9 órától délután 4 óráig számolni és a nap hátralevő óráin vegetálni?

Meg tudnék örülni! Vagy harapni, tépni, zuzni, ... valakit, vagy mindenkit... igen, mindenkit a földre tepni... És elnyelem a könnyeimet, mert az arcom nem bír el több könnyet. Már is tul-sok áztatta az arcomat. Ha az elmúlt napokra gondolok, melyek mind egyforma ürességgel szaldtak el fejem fölött, anélkül, hogy valamit hátrahagytak volna... Egyik a másik után... és visszavonhatatlan-

Esti levelek.

Svéd eredeti: Anna Lenah Elgströmtől.
Németből fordította: Muzanay Domokosné.

Harmadik éj.

Este nincsenek gondolataim és a szívem megfagy. Kis kézitükrömben alapos vizsgálatnak vettem alá arcomat. Nem tulajdoníthatok magamnak nagy szépséget; az a szépség vagyok, akit a vidáman kegyetlenkedő Isten a férfiak prédájának adott.

Komor köd ül az arcomon, a vonásaim élesek, unottak, halántékomon az erek vékony kék kigyókhöz hasonlítanak s a homlokomat egy mély ránc csufítja el. Az életnek sietnie kell, ha hozzám idejében akar még élni.

Nemsokára egy elgyöngült edényhez leszek hasonlatos, mely szétesik, mielőtt még bort fogadott volna magába.

A negyedik éj.

Azt kívántam, hogy az Élet legalább egyszer jöjjön hozzám. Egyetlen egyszer már volt nálam, de nem tudtam magamnál tartani. Valószínűleg már a kezdetnél bizonyos volt, hogy elszalad tőlem. Ma este különben elég vidám vagyok. A félig fonyadt fűrtü orgonafák alá ültem egy padra, egészen egyedül s amíg a haldokló virágok édes illatát szivtam magamba, gondolat nélkül és álmodozva játszottam barna vállkendőm hosszú selyem rojtjaival. Azok az ujjaim között puhán siklottak át és én csodáltam ó-arany

Gondolja meg, mielőtt sonkát, szalámit, tea-vaját, szárdiniát, gyümölcs- és hús-konzerveket, finom deszertet, főző, töltött és kanhatja meg nagy választékban tömör csokoládét akár vásárolni.

népünk minden életviszonyát lehetőleg átfogó autonómia, mely gyökereit az egyházközség legmélyebb rétegeihez is lebozsátja, hogy azokat magába szivja, egy virágzó, öntudatos, hath. népeletnek hatalmas emeltyűje lenne. Az öntudatos kath. nép tudni fogja, mit jelent neki a hitvallásos iskola!

Városunkból a státu-gyűlésen, mint képviselők résztvesznek: Pál István prelátnak-főesperes, Tamás Albert és Embery Árpád igazgatók, Frölich Ottó finevelő intézeti regens, Biró Lajos tanár, Nagy Lajos dr. ügyvéd, Paschek Viktor takarékpénztári igazgató és Pap Z. Endre kereskedő. (Katholikus.)

HIREK.

November 15

Irányváltás az Agrár Takarékpénztárnál.

A napilapok közgazdasági rovata egy rövidségében nagyon sokat mondó közleményt hoz: személyi és hatásköri változások az Agrárnál, Erdély egyik leghatalmasabb pénzintézetéről!

Vártuk a változást, mert ennek szükségszerűen be kellett következnie.

Az a tulhajtott merkantil szellem, melyet a vezetésben mind nagyobb tért hódított olasz érdekeltség az utóbbi években képviselt, idegen volt a mi speciálisan erdélyi közgazdasági levegőnknek s csak természetes, hogy ez a szellem itt romboló hatását érezte; de mélyebb gyökereket verni képtelen volt. Ezt az okos belátást s ezáltal lehetővé tételét annak, hogy az intézet visszatérhessen régi tradícióihoz, melyeken naggyá nőtt, annál örvendetesebben üdvözölhetjük, mert újra előtérbe hozta, régi hatáskörébe úgy szólva visszavonta, Bodor Pál drt., ezt a kiváló pénzügyi szakértőnek, akinek nevéhez az intézet hatalmas fejlődése fűződik s akinek működésétől az újabb lendületet s a közgazdasági élet fellélekését várhatjuk.

Az Oltáregylet az idei téli évadban is megtartja a szokásos magasnívójú előadásait. Az első estélyt december elsején rendezik változatos programmal.

nul tűntek el és én minden estén egy nappal szegényebb vagyok. Ha erre gondolok, megőrülök!

De nem akarok gondolkozni! Nem! Nem! Mert rám nézve a gondolkodás annyi, mint ezt a kísérteties kérdést felvetni, ami mindent föccs és csendessé tesz körülöttem... miért?... miért?

A hetedik éjjel.

Te ismeretlen, aszinek irtam, ezzel a levéllel, amit a véletlenre bizva küldök el hozzád, zárom soraimat. Hiszen csak a vágy: rokonszenv és együttérzés után, diktáltatta velem őket. Szeretném a kezdet melégen megszorítani s arra kérni téged, gondolj ránk, magányos nőkre.

Beszélg velük és foglalkoz velük! Tudod, akik egyedül élnek, azok oly vágyakozóak! Egy kevés résztvevő rokonszenv nekik talán mennyei manna. Nyújtsd feléjük a kezdetet, tárd ki a karod feléjük, adj módot nekik mással is foglalkozni, ne mindig csupán magukkal, a bánatukkal... engedd meg nekik, hogy gyermekeikkel játszhasanak, szerezthessék őket és engedd, hogy tűzhely melegénél sütkérezhessenek.

Hidd el, álarccal járják a világot és mosolyt erőltetnek az arcukra, holott a lelkük belül égő sebeket visel, égő kérdéseket intéz az élethez: miért... miért?

Adj nekik okot élni...

*

Itt véget értek a levelek. Ki küldhette őket? — Sohasem fogom megtudni. (Vége.)

Az Országos Magyar Párt Udvarhelymegyei Tagozatának Végrehajtó Bizottsága 1924. november 11-én tartott ülésében tárgyalva az Országos Párt elnöki székének betöltése ügyét a következő határozatot hozta: Az Országos Párt központi intéző bizottságának f. é. októberben Marosvásárhelyen tartott ülésében történt megállapodását, hogy az Országos Magyar Párt ügyeinek vezetését, az elnöki szék betöltése helyett, átmenetileg, direktóriumra ohajta bízni, az Országos Magyar Párt Udvarhelymegyei Tagozatának Végrehajtó Bizottsága magáévá teszi. Indoka az, hogy az elnöki szék betöltése körül felmerült ellentéteket ily módon reméli kiegyenlíthetőnek, valamint azért is, hogy a direktórium rövid idejű működése alatt, éppen annak a keblében, kialakulhatnak az elnök személye iránti végleges vélemények; végre pedig, mert megszünteti azt a bomlasztó hatást, mely a mai nézeteltérések mellett, felmerülhet.

A róm. kath. egyházközség Harangalap-bizottsága a uspokban gyűlést tartott, amelyen számba vették az eddig befolyt adományokat. A bizottság megállapította, hogy bár a harangok már meg vannak rendelve s a gyűjtési határidő is december végén lejár, még tetemes összegre van szükség a költségek fedezésére. Éppen ezért a bizottság újólag azzal a kéréssel fordul a hívekhez, hogy akik még nem hozták meg áldozataikat a szent célra, siessenek azt meghozni, hogy a már megrendelt harangok ára kifizethető legyen.

A zetelaki tűzkárosultak javára lapunk szerkesztőségének Bodó Dénes mézárós, szentgyházasfalvi lakos e héten 50 leut adott át. — Itt említünk meg egy előtűnik hangzatos, s általunk is jogosultnak tartott kívánást: Többen vannak a községben, akiknek a tűz alkalmával mindenük, így: az iparosoknak minden kenyérkereső szerszámjuk is elpusztult. Ezek hiányában most nem tudják folytatni foglalkozásukat sem. Kívánatos lenne, hogy a segélyező bizottság ezekről sürgősen gondoskodnék, s a szerszámokra szükséges pénzt, vagy magukat a szerszámokat bocsátaná rendelkezésükre!

Értesítés. A helybeli Székely Dalegylet az ujonnan alakult Városi Zenekar közreműködésével f. hó 29-én a Bukarest-szálló színháztermében este 8 órai kezdettel egy megszabott dal és zeneestélyt rendez. A művésznők ígérkező estélyre már előre felhívjuk a közönség figyelmét. Jövő számunkban az estély részletes programját is közölni fogjuk.

x Urileány, ki a román nyelvet tökéletesen bírja, keres délutáni foglalkozást. Irodai munkát, fordítást, vagy román órákat vállal Cim a kiadóban.

Az a borsalmas tűzkatasztrófa, amely a nyár folyamán elpusztította Zetelaka községnek $\frac{1}{5}$ részét, örökre figyelmeztető szomorú példa minden községnek és minden városnak, hogy a tűzbiztonságra nagyobb gondot fordítsanak. Azonban az Ur hiába mutatja meg néha sujtó veszejét, az emberek egy része, mintha halálos letárgiába volna merülve, nem akar erről tudomást venni, hanem halad a maga önző útján, nem törődve sem a maga, sem a mások jólétével. A zetelaki tűzvészrel kapcsolatban többször irtunk e lap hasábjain a helybeli tűzoltó egyesületről is. Rámutatunk arra, hogy mennyire hiányos a mi tűzoltóink felszerelése is és hogy azokon minél előbb segíteni kellene. Azonban ebben az ügyben, mintha nem is volna a mi közös ügyünk, nem történt semmi. Most úgy értesülünk, hogy Nagy Lajos dr., az egyesületnek új főparancsnoka egy nagyobb szabású mozgalmat szándékozik megindítani, amely arra irányul, hogy az egyesület új felszerelésekkel láttassék el. Reméljük, hogy ez a mozgalom városunk polgársága részéről nemcsak megértésre, de kellő támogatásra is fog találni.

Az unitáriusok kolozsvári főtanácsai ülése impozáns lefolyásában, nagy látogatottságában erős tanúságtétele volt ismét a magyarság kitartásának, iskoláihoz való szilárd ragaszkodásának. Ezt a gondolatot, élénk ünneplés közben, nagy tetszés mellett Ferencz József püspök fejezte ki a legfrappánsabban, kijelentve, hogy a magyarság a kormány elnyomó politikájával szemben magának a román népnek a megértéséhez fordul bizalommal.

A oristur-székelykereszturi „magyarnyelvű” s magyarnyelvűségében többszörösen megtartani ígért áll. tanítóképzőintézet első osztályában a tanítási nyelvet, az ígéretek dacára, az iskolai év elején váratlanul románra változtatták. Pár nappal ezelőtt pedig egy Gheorghescu nevű, magyarul egyáltalán nem tudó bukaresti ur jelent meg az intézetben, ki ott, mint az új igazgató mutatkozott be. Az eset jellemzi a liberális kormány kisebbségeket és saját ígéreiteit tisztelő felfogását!

A vonaton utazás mind drágábbá, de egyuttal, úgy látszik, mind kellemetlenebbé válik. Erősen érzik ez a hideg idő beálltával, mikor az emberek különösen a vicinális vonalakon — így a miénken is — fűtetlen kocsikban, betört ablakok mellett kénytelenek utazni. Többekkel beszélünk, akik legutóbbi utazásuk közben szerzett erős náthájukról, meghűlésükről panaszkodtak. Nem is szólva arról, hogy a világítás hiánya az esetleg itt utazó sebtolvajoknak is felette kedvez s a II. osztályu jegyek mellett az ember kénytelen kényelmetlen és zsufolt III. osztályu kocsikban fagyoskodni. Mikor jön el az idő, mikor az ember nemcsak fizet, de azért viszont némi kényelmet, gondoskodást is kap?

A tisztviselői vizsgák eredménye szerint a vármegyében 142-en állottak elő vizsgára, akik közül negyvennek a vizsgálat nem sikerült. Ezek a törekvő, munkás emberek most jövő sorsuk felől bizonytalanságban vannak. Értesülésünk szerint, a vármegye prefectusa az iránt készült a kormányhoz előterjesztést tenni, hogy egyelőre a megbukottak általában ezután is hivatalban maradhasanak s részükre egy újabb vizsgai határidő tűzésék ki.

A helybeli kereskedőtársulat választmánya egy nemrégiben tartott ülésen elhatározta, hogy a háztulajdonosok és bérlők között az üzlet bérek kérdésében támadó vitás kérdések és ellentétek elintézésére külön bizottságot létesít. E bizottság tagjai Hann József, Papp Zoltán Endre és Zimny Ferencz.

A ref. egyházi adók befizetését f. hó végeig feltétlenül kéri a keblitánács, mert az egyház a sok hátrálék miatt nem tudja fizetéseit sem teljesíteni.

Adományok a zetelaki tűzkárosultak javára. Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár közli, hogy az Udvarhelymegyei Magyar Párt felhívása alapján pénztárhoz a zetelaki tűzkárosultak javára újabban a következő adományok folytak be: dézsi ref. egyház 150, helyi református egyház 200 leu. Pál Ferencz espereshez Oklánd, befolyt adományok: Udvarhelymegyei taktr oklándi fiókja 200, Benedek Áron 20, Berecz János erdőmérnök 100, Florian László 100, Vass Albert 50, Sándor Ferencz 50, Herceg Imre 25, Demeter Mihály 20, Gáspár István 20, Balazs Mózesné 5, Benedek Albert 20, Antal Károly 40, Zakariás Ferencz 20, Ilea Simon 20, Müller György 20, Szolga Jánosné 50, Pál Gyula 40 leu, összesen 800 leu, Goldsmann Miksa bankigazgató Brassó 1731 leu, Lőrinczy és Zakariás cég 405 leu, Csillag István 100 leu, összesen 3386 leu. Kimutatva 95787 leu összesen 99173 leu. További adományokat nevezett intézet készséggel elfogad.

A zetelakai iskolai tanítótestület köszönete. Takó Albert szenttamási plebános és Schüsler József ülkei tanító urak vezetésével a szenttamási, ülkei és tibedi róm. kath. elemi iskola nagyobb tanulói eljöttek Zetelakára, megnézni a szerezcséltenség színhelyét s egyben szerezcséltlen tanuló pártjaik felségélyezésére 325 leu 25 banit adtak össze. Isten fizesse meg úgy a vezetőknél, mint a kis adakozóknak részvéteiket. Zetelaka, 1924 nov. 7. **A tantestület.**

Az obsitos jövő heti próbái: hétfőn I felvonás és az összes énekek, szerdán: II és III felvonás, csütörtökön az összes énekek és I felv. pénteken az összes énekek. A próbák este 8 órakor a református iskolában. (Király utca.)

Judás Iskariót című 5 felvonásos drámáját, melyet a bíráló bizottság a kolozsvári Magyar Színház 1923 évi drámapályázata alkalmából előadásra ajánlott, könyvalakban készült megjelentetni Nikodémusz Károly (Satulug Hosszúfalu, Brassómege). A 6-7 iv terjedelmű könyvre, mely decemberben fogna megjelenni, előfizetést hirdet 50 leuval. Előfizetést szívességből lapunk szerkesztősége is elfogad és közvetíti.

A Polgári Önképző Egylet második keddi filicestélye is szép számu — s kellemesen szórakozó — közönség jelenlétében folyt le. Kónya Jancsi zenekarának nyitánya után közvetlenül, s természetesen előadással Rájk Erzsébet szavalt egy hosszabb költeményt. Embery Árpád ismert, könynyedén csevegő modorában a nőkről, a szerelemről, a csókról tartott sok derűtséget keltett előadást. Kiss Elek kifejező hegedűjátékát — melyet Göllner Béla zongorán sok készséggel kísért — megújrázták. Tamás Iluska és Arkálián Emma egy tréfás dialógból sok rátermettséggel ügyeskedtek, kedvesek voltak, Bálint Ignác szép hangon, érzéssel énekel. Erős komikai tehetségről tett tanúságot kupléival Török Ferencz. Egy kis bohózatot mulatságos alakításokkal, ügyesen mutattak be: ifj. Szabó Ödön, Szabó Gyula, Szalay Endre, Orbán Gyula. Körtvélyfay József szellemesen csipkedő konferánca zárta be a műsort, a mely után kedélyes táncmulatság következett. A következő 18-iki estély műsora: 1. Nyitány: Kónya J. 2. A munkáskérdésről beszél: Csillag László s. lelkész. 3. Szaval: Soó Kató. 4. Monológ: Feriksz Pipi. 5. Énekel: Kovács Bici, zongorán kíséri: Kovács Ió. 6. Szaval: Balázs Imre. 7. Apactáncot lejtenek: Szentes Annus és Szabó Ödön. 8. Szindarab: Halálos kinok között, 1 felvonásban. Szereplők: Barkóczy Laczi, Csörgőfy S., Ádám I., Gyárfas J. és Demeter Gyula. Rendezők: Szentes Annuska, Szávuly Bózsike, Bodrogi Ernő és Tibád Gerő.

A peteki új iskola és tanítói lakás ünnepélyes felavatásán — melyről mult számunkban már megemlékeztünk — vasárnap szép számu közönség vett részt. Városunkból Andraş prefectus, Szabó subprefectus, Nistor, Popa tanfelügyelő, Sárbu t. főorvos, Sándor Ernő főszolgabíró, többen a városi tanács tagjai közül, a bíróság részéről, s más érdeklődők is, Oklándról pedig Cionca dr. főszolgabíró és mások. A jól sikerült ünnepély során Maftai takarékpénztári igazgató indítványára — egy új iskolai könyvtár javára a következők adakoztak, akiknek az iskola vezetősége ezután is köszönetet mond: Ilie Maftai 500 leu, Szabó Gábor subprefectus-alispán 100, Constantinescu M. G. 100, Cionca dr. főszolgabíró 100, Ludu Victor 100, Sándor Ernő főszolgabíró 501, Kortvélyfay József 500, Andraş prefect 200, Sárbu dr. 100. Összesen: 2201 leu.

A kolozsvári országos vivő versenyéről, a legújabb budapesti és kolozsvári színhazi eseményekről, Anatolie France tementéséről és a hét más aktualis eseményeiről szánol be képekben a Vasárnapi Ujság közlelbi száma, mely szövegrészében is hű marad a lap szokott magas színvonalához. Benedek Elekől és Bárony Istvántól novellát, Krúszelyi Erzsébettől verset, Harsányi Zsoltól folytatásos regényt közöl, a kolozsvári színpadon most bemutatott Caragiale darabjából pedig egy érdekes részletet Janovics Jenő dr. fordításában. Mindezekben kívül színház, mozi, asszonyok, sport és kozmetikai rovatok gondoskodnak érdekes és változatos olvasni valokról.

Piaci árak: buza 125—140, rozs 100—110, árpa 90—95, zab 45—48, tengeri 75—80, burgonya 24—28 leu vékánként.

A feleséggyilkos Ferenc József lenyedi lauszt, kinek esetet f. évi augusztus hó 3 iki 32. számában irtuk le részletesen, a helybeli törvényszék büntető tanácsa 12 évi fegyházra ítélte. Felebbezett. Tettestárs és állítólagos „felbujtó” testvérét: Ferenc Istvánt még nem sikerült feltalálni.

A Filharmónikus Társaság jövő heti programja: hétfő: Muzoza, Fairfax, összes geysák és összes tisztok, szerda: mint hétfőn, péntek: zenekar.

Ugy látszik, hogy városunk Romániának az egyik legdrágább városa, mert míg más helyeken a cukor kilója már hetek óta 28 leu, addig nálunk még mindig 32 leu, a marhahús kilogrammja más helyeken 16 leu, nálunk pedig 22 leu, a kenyérliszt más helyeken 11 leu, nálunk pedig 12 leu. Sokan azt kérdezik, hogy ez miért van így? Erre természetesen, nem mi, hanem kereskedőink tudnának feleletet adni.

A gazdasági egyesület figyelmeltetése a száj- és körömfájás elleni védekezésre. A vármegyei gazdasági egyesület felhívja a gazdák közönség figyelmét arra, hogy a vármegyében terjedőben levő száj- és körömfájás ellen, mint gyógyszer, jól bevált 2 deca pyocetain, 2 deci szeszben feloldva 8 deci vízzel felhígítva, mely oldattal a fájó testrészek lemosandók. Sebesi János dr. alelnök.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság
Odorheiu (Székelyudvarhely)

Nyílttér.

E rovat közleményeiért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

A „Gyilkos” november 11-én megjelent „Valami büzlök Udvarhelyszéken” című cikkére a félreértések elkerülése végett ki kell jelentenem, hogy azt tudom és beleegyezésem nélkül, az itt járt segédszerkesztő írta, a prefectus ur személyes ellenségeinek rosszakaratu információi alapján.

Molnár Albert.

Vennék lakóházat, forgalmasabb közegben egy vagy két hold gyümölcsösrel és külső birtokkal.
Puhár Gábor Odorheiu.

Dela perceptoratul orășenesc Odorheiu.
Nr. 1000—924.

Publicațiune.

Subsemnata autoritate orășenească din Odorheiu publică, că lista impunerei despre dare de lucru comună pe anul 1924 se pune spre vedere publicului pe timp dela 15 Nov. 1924 până la 30 Nov. 1924, care se pot vedea la susnumită autoritate în timpul oarelor oficioase, apelațiunile tot în termenul sus numit să pot da în lăuntru. Apelațiune sosite după termenul sus numit nu se ia în vedere.

Odorheiu, la 13 Noemvrie 1924.

Perceptoratul orășenesc.

Hirdetmény.

Alulirt hatóság közhírré teszi, hogy az 1924 évi közmunka kivétési lajstrom f. évi nov. hó 15 től nov. hó 30 ig közzemlére van kitéve s azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s felelősségét fenti határidő alatt beadhatja.

Később érkezett felelősségek figyelembe nem vétetnek.
Odorheiu, 1924 nov. 13.

A városi adóhivatal.

A teázó közönség figyelmébe!

Müller-féle keksz-piskóta, teasütemény, Hornimans tea és más jó fajta teák, mindennap friss teavaj kapható

Hirsch Ignác
fűszer- és csemege kereskedésében.

Egy gesztenyesütő kályha
ELADÓ Bul. Reg. Ferdinand (volt Kossuth-u.) 8.

Hirdetmény.

Az odorheiu-i fa- és agyagipari szakiskola (școala de arte și meserii de stat) igazgatósága keres 1 románul is beszélő szakácsnét és 2 szolgát jó fizetéssel.

Az igazgatóság.

Concurs de furnizare.

Spre a prevedea Spitalul județean Odorheiu cu lemne de foc, se publică concursul următor:

Spitalul are nevoie pe anul 1924—1925. de 600³ lemne de foc de clasa I.

Oferte se primesc în biroul Spitalului până la 1 Decembrie 1924.

Odorheiu, la 12 Noemvrie 1924.

Direcțiunea Spitalului.

Szállítási hirdetmény.

Az Odorheiu vármegyei kórház tűzifa ellátására a következő pályázat tételik között:

A kórház részére szükségeltetik 600³ I osztályu tűzifa, amelyre ár ajánlatok 1924 december 1-ig a kórházi irodában elfogadhatók.

Odorheiu, 1924 XI/12.

A kórház igazgatóság.

Árverés.

Szentes Károlynának — Szentes Károly elleni gyermektartási ügyében az odorheii járásbíróóság, mint tkvi hatóságnak 2830—1924. számú árverési hirdetménye alapján f. évi november hó 18-án d. e. 10 órakor a járásbíróóság épületében el fog árvereztetni az odorheii 40. számú tjkben A f 980/e hrez. és az Árpád utcában fekvő Szentes féle házból Szentes Károlyt megillető ingatlan rész, a mely 1/2 át képezi az ingatlanok. Kikiáltási ár 42000 lei, bánatpénz 4200 lei.

Dr. Baczó Albert ügyvéd.

Két ügyes fiut

bádogos tanoncok azonnal felvesz

Kerestély Gyula

bádogosmester

Piața Reg. Maria (Batthyány tér) 11.

Eladom

Odorheiu a Principesa Ileana (Eötvös-utca) 10. sz. alatti egyik, vagy mindkét házat. Vétel esetén 3 szoba, konyha összes mellékhelyiségekkel beköltözhető. Dr. Gónczy Gábor ügyvéd.

Eladó ház. Egy ház, négy szoba, konyha és gyümölcsös kerttel eladó. Értekezni lehet: Bul. Regele Ferdinand (Kossuth-u.) 103. sz. alatt.

Secretariatul cercual Petcu.

No. 651—1924.

Hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy a Petca község tulajdonát képező és saját községében gyakorolt korlátlan italmérségi jog 1925 január 1 től 1927 december 31-ig terjedő időre, az 1924 évi november hó 30-án d. e. 1 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Kikiáltási ár 5000 leu. Bánatpénz 10%. Reszlete-sebb feltételek a petcai jegyzői irodában bármikor megtekinthetők. Utóajánlat nem fogadtatik el.

Petca, la 14 Noemvrie 1924.

Sándor Albert, Józsa Pál,
k. biro. korjegyzó.

Eladó ház.

Str. Ciosca (Atina-u.) 1. sz. alatti földszintes kóház 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és összes mellékhelyiségekkel 280 ezer leuért eladó és elfogadható. Felvilágosítást nyújt: Szakács Zoltán ny. polgármester.

Odorheiu — Székelyudvarhelyen legolcsóbb bevasarlati hely a

„Hangya” szövetkezet.

Mindenki meggyőződhetik a szövetkezet versenyarairól. Tegyen a szövetkezetben próba-vasárlást.

Mielőtt szörme-dolgait beszerezne faradjon

Kassay F. Domokos

szücs- és szörmeáru-üzletebe, ahol angora boak, fehér, szürke stb. színekben már 1000—1400 leu között kaphatók.

Dela primăria orașului cu consiliu Odorheiu.

Nr. 3976—924 adm.

Convocare.

Se aduce la cunoștința tuturor părinților, cari au copii la grădina de copii, și a celorlalte persoane prevăzute de art. 97 din Regulamentul privitor la organizarea Comitetelor școlare, că în ziua de 16 Noemvrie 1924 ora 10 dimineață sunt convocati în adunare generală în localul școlii grădinei de copii din Str. Mihai Viteazul pentru a proceda la constituirea Comitetului Școlare și la alegerea persoanelor, cari vor forma acest Comitet.

Odorheiu, la 8 Noemvrie 1924.

P. Primar: **Körtvélyfáy.**

No. 770—1924.

Hirdetmény.

Alulirt község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező „Hargita-gyógyfürdő” f. évi november hó 30-án d. e. 8 órakor a község hivatalos házában megtartandó nyilvános árverésen 3 évi időtartamra 1925 évi január 1 től kezdődőleg bérbe adatik.

Árverési és más feltételek megtekinthetők a jegyzői irodában.

Ciceu-Ciuc, 1924. nov. hó 1.

Primaria Comunală Ciceu Ciuc:

Olvashatatlan. **Miklós Mózes,**
jegyző. primar.

No. 855—924.

Hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy Lupeni (Farkaslaka) község tulajdonát képező és a község saját házában gyakorolt korlátlan italmérségi jog 1925 évi jan. 1-től számitott 3 (három) egymástáni évre, a község házában 1924 november 24-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 5000 leu, bánatpénz 10%. A részletes feltételek a lupeni jegyzői irodában betekinthetők.

Lupeni, 1924 nov. 7.

Csomor Gábor notár.

Eladó négy holdas,

szántónak, bolgár kertésznek, felparcellázásra, gyári, vagy ipari teleprek egyaránt alkalmas, prima birtok Odorheiu—Székelyudvarhely város belterületén, a Nagyküküllő partján, két utcára fronttal, öt szobas lakóházzal egészen vagy parcelláknként. Azonnal birtokba vehető. Eredményes közvetítés díjaztatik.

Dr. Kassay F. István ügyvéd
Odorheiu.

A világhírű

Székely Selters

és a

Hargitaligeti

gyógyborvíz ismét forgalomba jött.
Megrendelhető Odorheiu

Banca „Cetatea”-nál.

Nr. 35—1924. ex.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc aduc la cunoștința publică în sensul legii art. LX. din 1881. §. 102. cumcă lucrurile următoare ș. a. voi, cari s'au prețuit în 20000 lei și cari în urma decizului Nr. G. 2020—1924 al judecătorie de ocol din Cristur în favorul Kovács Domokos repr. pria advocatul dr. Nicolae Fazakas în contra urmăritului pentru 1800 leu capital și 1823 leu spese statorite până acuma — vor fi vândute prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiune pe baza decizului de sus se fixează termenul pe 24 Noemvrie 1924 la orele 10 în comuna Avramesti pe locuința urmăritului și toti, cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute celor, cari dau mai mult, pe lângă bani gata și în caz de lipse și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele, cari ajung la licitație, ar fi fost ex-cvate și de alții și aceștia ar fi câștigat drept de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX. din 1881. §. 102.

Cristur, la 5 Noemvrie 1924.

Adolf Duka, executor jud.

Nr. 36—1924.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc aduc la cunoștința publică în sensul legii art. LX. din 1881. §. 102, cumcă lucrurile următoare ș. a. car, fân, porumb, care s'au prețuit în 10000 lei și care în urma decizului Nr. G. 2219—924 al judecătoriei de ocol Cristurul Săcuiesc în favorul Szász József repr. prin. advocatul dr. Fodor Boldizsár în contra urmăritului pentru 5800 lei capital și 1545 lei 30 bani spese statorite până acuma — vor fi vândute prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni pe baza decizului de sus se fixează termenul pe 24 Noemvrie 1924 la orele 16 în comuna Rugănești pe locuința urmăritului și toti, care au voie de cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susnumite vor fi vândute celor, cari dau mai mult, pe lângă bani gata, și în caz de lipse și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele, cari ajung la licitație, ar fi fost ex-cvate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. LX din 1881. §. 102.

Cristur, la 5 Nov. 1924.

Adolf Duka, executor jud.

Serviciul de Poduri și Șosele din județul Odorheiu.

No. 577—14/X—924.

Publicațiune.

În baza ordinului No. 32289 și 32291 din 31 Octomvrie 1924 a Direcțiunei Generale de Poduri și Șosele se publică licitație cu oferte fuchise pentru Restabilirea drumului surpat pe șoseaua națională Hașfalău—Ghimeș km. 43-900—44 000. Valoare după deviz acestei lucrări este de lei 21,540, și Reperarea podurilor No. 3 și 4 de pe șoseaua națională Hașfalău—Ghimeș km. 1—2 și 3-3—3 4 și a podul No. 112 de pe șoseau națională Odorheiu—Brașov km. 41-2—41-3 și a podului No. 16 șoseaua națională Odorheiu—Gheorgheni km. 4 100—4 200. Valoare după deviz a acestor reparațiuni este de lei 14,956, licitația se va ține în localul Serviciului de Poduri și Șosele din județul Odorheiu în ziua de 21 Noemvrie 1924 la ora 11.

Proiectele lucrărilor se poate pune la dispoziția tuturor interesanților în zilele de serviciu dela orele 8—13 în oferte, ce se vor prezenta serviciului, se va arăta scăzământul din prețul din deviz.

Ofertele înaintate obligă ofertantul numai de cât, iar Statul numai după aprobarea Direcțiunei.

Odorheiu, la 13 Noemvrie 1924.

Șeful serviciului: Secretar:
Sipos m. p., ing. șef. Gunca.

Ha valaki szükség esetén övének:

disztemetkezést

szándékszik rendezni, olcsó áron, egy disztemetkezési intézetünket bátrak vagyunk szíves figyelmébe ajánlani. Mindenféle temetést: a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, a legelőnyösebb árak mellett eszközölünk.

Odorheiu, Piața Regina Maria 1.

Xiváló tisztelettel: **BARCSAY & ESZTEGÁR** disztemetkezési intézete.

Eladó egy 12 lóerős

Köllner Rudolf-féle magánjáró benzínmotor.

Hoffer-féle cséplő-garnitúra teljes felszereléssel.

Értekezni lehet: Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth-utca) 27. szám alatt.

Egy próba mindenkít meggyőz!

Értesítjük a nagyérdemű rendelők közönséget, hogy a legújabb divat szerint elvállaljuk minden szakmánkhoz tartozó megrendeléseket, a legkényesebb ízléseknek megfelelően. Gyors és pontos kiszolgálás. Javítások pontos elkészítése. Tisztelettel:

Rájk József és fia

cipész, lábbelikészítő, a ref. koll. mellett.

Juhturót, elsőrendű munkásturót, vastag száraz szalonát, továbbá aradi Neumann-féle liszteket ajánl a legolcsóbban

és vásárol a legmagasabb napi árban: sovány sajtot és egész kövér tehénsajtot:

„Cetatea” bank odorheiu-szekelyudvarhelyi fiókjánál.

Eladó!!

Az összes butorraktáram készletét mélyen lezárt áron kiárusítom, ahol a legmodernebb

háló- és ebédlő-garnitúrák

vásárolhatók. Hitelképes egyének részére részletfizetésre is adok. Piús ebédlő diványok nagy választékban kaphatók. Továbbá olcsóbb festett butorok és székek is kaphatók.

Megrendeléseket bármily kivitelben elvállalok:

Balázs Károly utóda

kész butorraktára

Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 27.

ÉRTESÍTÉS.

A nagyérdemű hoigközönség szíves tudomására hozom, hogy Kocz Ármán gyógyszerész ur házában (Piața Regina Maria—Batthány-téren)

KALAPÜZLETET NYITOTTAM.

Elvállalok kalapalkitást, díszítést, jutányos áron, lámpa ernyők készítését, legújabb minták szerint. — Esz és aspernyők bevonását és javítását legolcsóbb árak mellett.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Györffy Dezsőné.

Kalap-alkítás 70 Leu.

GALLÉRT MOS, SZÖRMÉT FEST SCHIMTZ.

Üzletnyitás.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

bőrkereskedésemet

Str. Principesa Elisabeta (v. Bethlen-utca) 10 sz. a. megnyitottam. Árúimat, u. m. talpbőr, felsőbőrök, chrómbőrök és mindenféle hozzávalókat a legolcsóbb napi árban hozom forgalomba.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Dávid Izidor

bőrkereskedő.

Előpataki gyógyborviz

az erdélyi ásványvizek gyöngye.

Főlerakat:

Lapka Henrichnél

Str. Principesa Elisabeta (Bethlen-u.) 24.

Csak 15 nap!

Szenzációs olcsó árak!

Csak 15 nap!

HIRSCH RUDOLF

divatüzletében.

1 méter kelengye-vászon	40 Leu
1 „ tennisz-flanel	38 „
1 „ 140 cm széles női kosztüm gyapju-szövet	120 „
1 „ 140 cm férfi szövet gyapjuból	180 „
1 „ jó minőségű zeffir	40 „
1 „ raglán-szövet	280 „

Raktáron vannak: finom minőségű kamgarn-szövetek, velourok, dublák, különböző minőségű kelengye-vásznak, kalapok, harisnyák, nyakkendők és selyem sálak.

Dús választék flanelekben!

Csak 15 nap!

Szenzációs olcsó árak!

Csak 15 nap!

Sok pénzt takarít meg, ha maradékokat vesz!

Feltűnő olcsón klárusítok ruha- és kabát-gyapjuszövet maradékokat! — Azonkívül kaphatók nagy választékban, mélyen leszállított árban: abroszok, függönyök, ágy- és asztalterítők, zsebkendők, harisnyák, nyakkendők, sapkák. Gyönyörű szép **szörme-boák**, amíg a készlet tart, feltűnő olcsón kaphatók!

Kész férfi kabátok nagy választékban és nagyon olcsón kaphatók

Löbl-nél Bul. Reg. Ferdinand (volt Kossuth-n.) 25.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy az őszi idényre rendelkezésére állok az a'abb felsorolt cikkekkel, a mai viszonyokhoz képest, jutányos árak mellett.

Zsolnai, losonci és buhusi posztók, női ruha-szövetek, barchettek, szöttek, chifonok, gylcsok, delainek, kartonok, Anton Klinger-féle harisnyák, különböző minőségben, gyermekzoknik, női harisnyák, nagy posztó- és hársz-kendők, fejkendők, butorszövetek, ágygarnitúrák, paplanok, mindennemű rövidárak.

Szives pártfogást kér

tisztelettel:

JAKAB GYULA
Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand No. 7.

Figyelem!

Van szerencsénk a városi és vidéki közönség becses figyelmét felhívni, hogy üzletünkben raktáron **női-, férfi- és gyermek-cipőket**, tartunk saját készítésű a legjobb és legszebb kivitelben. Tehát ne mulassza el, saját érdekében, mielőtt cipőt vásárolna, raktárunkat megtekinteni.

Tisztelettel: **DOBRAI és FERENCZ.**

Csalódás kizárva! Mindig meg lesz elégedve

a „Valódi Franck“-kal készített kávéval. Ezt még nagyanyáink is :: bizonyíthatják. ::

* Védjegy: Kávédaráló.

Figyelem. Figyelem.
Megérkeztek

= őszi és téli =
ujdonságaim.

Női- és férfi divat-szövetek, velourok, bieberettek, bársonyok, flanellek, kötött-szövött árak és sok más cikk, ami a legolcsóbb napi áron kerül eladásra.

Tisztelettel: **SZENKOVITS J. utóda.**

Értesítem a n. é. közönséget, hogy büf-fémben a legfinomabb, házilag készített hidegtelek kaphatók, u. m.:

sonka, császárhus, főtt karaj és tarja, nyelv-sajt, disznó-sajt, sonka-rolát, sertés-kolbász, frissen és sültve, páros debreceni kolbász, pácolt :: marhanyelv főzve. ::

Szalámi, sajt, szárdinia, ringli. Küküllőmenti fajborok és pezsgők állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Céлом az italok és ételek jóságával s finomságával a n. é. közönség meglegedését és elismerését kiérdemelni.

Beálló hely, a vidéki urak találkozó helye.

Számos pártfogást kér, tisztelettel:

Barkóczy Albert vendéglős.

Egy jobb családból való fiu borfiának felvétetik.

Orbán, Nagy és Tamás

kész cipőraktára ODORHEIU-SZ.-UDVARHELY.

Értesítjük nagyérdemű vevőközönségünket, hogy állandó raktárt tartunk saját készítésű **férfi-, női- és gyermekcipőinkből.**

Elvállalunk minden e szakmába vágó megrendeléseket, a legújabb divat szerint, kiváló csinnal, a legjobb anyagból, pontos elkészítés mellett.

Elvünk a vevőközönség teljes kielégítése, igyekezetünk, hogy 35 éven keresztül szerzett üzleti tapasztalatainkat a vevőközönség előnyére használjuk fel és a legkényesebb igényeket is kielégítsük. **Javítások pontos elkészítése.**

MOST JUT AZ ESZEMBE,

hogy a legkényesebb izlést is kielégítő, mindenféle

arany- és ezüst ékszerek, alpacca disztárgyak, zseb-, fali- és ébresztő-órák, jegy-gyűrűk, szemüvegek

Iszakovits Bernát

órák, ékszerész és látszerész nagyvárosi stílusban ujonann berendezett dús raktárában Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth-utca 20 szám alatt

a **legelőnyösebb árban**, előzékeny és **pontos** kiszolgálás mellett kaphatók.

Elvállal minden e szakmához tartozó javításokat. Aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron vásárol.

